

[Morten Lange.]

Jeg skal fastholde, at alle tendenserne peger på en stærk fordyrelse af energiforbruget i de kommende år, og dertil på muligheden for en politisk forstyrrelse af forsyningerne. Et sikkert disponeret og offentligt styret energipolitisk stade er en helt uomgængelig nødvendighed. Det er dette folketings ansvar at lave det lovmæssige grundlag og føre en løbende indsigt med det. Jeg tror, det er gjort klart for ministeriet og for enhver tænkelig regering, at her står de over for et problem, som kan blive en katastrofe, hvis det ikke styres godt nok. Et svigt i energiforsyningen til et moderne industrisamfund er en katastrofe, som næsten ikke kan overskues, og det er det centnertunge ansvar, som det hedder, der hviler på os alle sammen, naturligvis især på regeringen, men i den sidste ende på dette folketing.

Det er udmærket, vi har haft denne debat, men afgørende er, om den afføder en række konkrete samfundsmæssige initiativer, som gør, at vi befrier os fra den styringsproces, der hidtil har været typisk, nemlig en højkapitalistisk styring, for nu at bruge et klassisk udtryk et sted, hvor det hører hjemme, og erstatter den med en demokratisk styring, så godt vi kan. Vi ved, vi lever i et samfund af ulve, men det er ikke nok at erkende det, vi må også prøve på at indrette os sådan, at vi i hvert fald sørger for, at ulvene ikke kommer til at være dominerende i de afsnit af samfundet, hvor Danmark har en chance for at føre en væsentlig kontrol, og jeg håber, dette folketing vil have det fornødne mod til det.

Honoré (KrF):

Jeg takker handelsministeren for den energipolitiske redegørelse.

To forhold har fremtvunget en energidebat, det første er oliekrisen, det andet er elværkernes behov for at kende folketingets holdning til atomkraftværker. Energispørgsmålet gælder menneskets forhold til maskinens verden. Vort højt industrialiserede samfund hviler på maskinen. Får maskinparken ikke sin energi, så kollaberer hele den tekniske civilisation. Vort århundrede har været fascineret af sin evne til at berige sin maskinpark. Maskinen har været grundstand for religiøs dyrkelse: maskinen skulle gøre verden bedre, overvinde den menneske-

lige begrænsning, gøre mennesket til overmenneske. Efter anden verdenskrig satte man sit håb til den fredelige udnyttelse af atomkraften, men den materialistiske dyrkelse af teknik og maskiner fremkalder en reaktion, der fornægter og forsager den tekniske verden. Der er tilsyneladende ved at udkrystallisere sig en sådan reaktionær bevægelse omkring modstanden imod atomkraftværker.

Men lad os gøre det helt klar: maskinerne er kommet for at blive. Vi skal ikke indtage et religiøst forhold til vore hænders værk, maskinerne, men vi skal heller ikke være moderne maskinstormere. Vi må lære at leve med maskinerne og at arbejde for, at de i størst muligt omfang kommer til at tjene menneskeverdige, ansvarlige formål og ikke bliver et mål i sig selv.

Det kontante spørgsmål, vi skal tage stilling til i denne energidebat, er den måde, hvorpå Danmark vil løse sit energiforbrug inden for de nærmeste årtier. Perspektivplaner forudser en fordobling af det samlede brændselsforbrug fra 1973 til 1990. Er vi enige med denne vækst, og hvordan ønsker vi i så fald at dække dette behov?

Det er kristeligt folkepartis overbevisning, at de industrialiserede landes forbrug af jordens ressourcer må ske under hensyntagen til almenvellet, det må ske under hensyntagen til verden som helhed og under hensyntagen til de generationer, der skal afløse os på kloden. Vi kan derfor ikke leve efter devisen: lad syndfloden komme, blot det ikke bliver i vores levetid. Der er sat grænser for alt, også for væksten i forbruget af Jordens ressourcer på energiområdet. Derfor kan væksten i verdens energiforbrug ikke fortsætte som hidtil. Bremserne må slås i og den resterende fjerdedel af århundredet bruges til at foretage en gradvis opbremsning af stigningen i ressourceforbruget. Det vil være nødvendigt på verdensplan at udforme en langsigtet ressourcestrategi, en perspektivplan for det næste årtusindes råstofforbrug, så verden ikke er udplyndret og lagt øde ved begyndelsen til det tredje årtusinde.

Dansk energipolitik kan ikke isoleres fra den øvrige industrialiserede verdens energipolitik. Målet bør ikke være at fortsætte med uhæmmet og sorgløst voksende energiforbrug eller at stile mod et dansk lavenergi-